HØJBY nyt

Lokalnyheder for Højby-Lindvedområdet

Indlæg i Højby Nyt 2019 nr. 2-3
Tønder Johansen Familien fra Højby

Af Kurt Hedemand, Højby Lokalhistoriske Arkiv

Tidligere på året havde Jørgen Thomsen og Johnny Wøllekær fra stadsarkivet i Odense en kronik i Fyens Stiftstidende, hvor de fortalte lidt om en murermester Tønder Johansen, som var født og opvokset i Højby. - Ja, denne Tønder Johansen havde endog gået i Højby friskole og var blevet undervist af Klaus Berntsen.

Det fortælles ligeledes, at Tønder Johansen fik svendebrev som murer. Han rejste som så mange andre unge håndværkssvende på "valsen" i Tyskland for at lære nye ting om håndværket. Den unge Tønder Johansen lærte bl.a. stukkatørhåndværket i forbindelse med opførelsen af Hamborgs rådhus. Efterfølgende vendte han hjem til Fyn igen, men ikke alene! Tønder Johansen havde i mellemtiden giftet sig i Hamborg den 3.5.1894 med Catharina Maria Sophie Franck, født 3.9.1866 i Schwarzenbeck. Nu bosatte de sig i Odense, hvor han startede som selvstændig murermester i 1896.

Gennem sit liv i Odense fik han mange spændende opgaver inden for sit fag som murermester, og stukkatør. Han var ligeledes brandfoged i Sct. Hans Landsogn i 26 år og sad i mange år som bestyrelsesmedlem i Odense Murermesterforening. Endelig var han en farverig og markant personlighed udstyret med et mægtigt fuldskæg, som fik den fynske socialdemokratiske avis til at kalde ham, - " En fynsk viking i gips og cement"! – Hustruen dør den 4.3.1938, og Tønder Johansen dør den 22.08.1951. Begge bliver begravet på Assistens Kirkegården i Odense.

Efterfølgende har Højby Lokalhistoriske Arkiv kigget i arkiverne for at finde evt. arkivalier om Tønder Johansen og dennes familie.

Arkivet har desværre ingen fotos eller billeder af omtalte murermester Tønder Johansen, men ud fra oplysningerne om, at han er født i Højby 1866 som søn af en husmand, gravede Bent Ødegaard og Paul Georg Pedersen lidt i arkivets arkivalier, og fandt Tønder Johansens forældre. Johan Christian Ernst Hansen og Johanne Hansen Tønnesen

Hermed følger en kort fortælling om Tønder Johansens forældre, og søskende i Højby:

Familien boede på tre adresser i Højby, Højbyvej 56, Lindeskovgyden 40 og Højby Skovvej 12.

Tønder Johansens far Johan Christian Ernst Hansen blev født 1820 som søn af husmand og væver Hans Nielsen og hustru Maren Nielsdatter. De boede på Højbyvej 56 som J.C.E.H overtager i 1846. Han bliver gift i 1. gang i 1848 med Maren Frederichsdatter (*1826).

Johanne Hansdatter Tønnesen (1836 – 1901)
Johan Christian Ernst Hansen (1820 - 1900)
(bemærk det store fuldskæg, som sønnen Tønder Johansen efterligner)

Familiens hus på Højby mark (Lindeskovgyden 40) i 1846 – Huset blev kraftigt udvidet i 1848 fra 6, til 12 fag.

De fik 3 børn, Maren Kirstine Johansen (*1849), Caroline Frederikke Johansen (*1851) og Johanne Vilhelmine Johansen (*1853). Familien var i mellemtiden (1852) flyttet til Lindeskovgyden 40, hvor der ifølge brandforsikring var et hus 6 fag langt og 9½ alen dybt (ca. 6m). Senere blev

Højby Skovvej 12 - fotos.: Paul Georg Pedersen 2010 - Samtlige fotos tilhører Højby Lokalhistoriske Arkiv

der væsentligt udbygget.
I 1856 dør hustruen i en alder af 30 år. Året efter gifter J.C.E.H sig med Kirstine Rasmussen (*1835). Hun nedkommer i 1857 med en søn, men dør af barselsfeber 10 dage efter.
Med sin tredje hustru, Johanne Hansen Tønnesen, fik J.C.E.H. 6 børn. I 1866 fødtes den omtalte Niels Fredrik Tønder Johansen. De andre børn var Karen Kirstine Johansen (*1868), Sidsel Johansen (*1870 døde få uger gammel), Cicilie Catrine Johansen (*1872), Marie Lovise Amanda Johansen (*1874) og Johannes Kristian Johansen (*1877).
Økonomiske nedgangstider i sidste halvdel af 1800-tallet gjorde, at familien mistede hus og hjem og måtte flytte ud på en mindre parcel på Højby Skovvej 12, hvor der opførtes et stuehus samt en mindre staldbygning i 1874. J.C.E.H. døde den 27.5.1900.
Ejendommen forblev i familiens eje frem til 1951, hvor den blev solgt til Frivilligt Drengeforbund og benyttedes som spejderhus indtil 2012, hvor bygningerne blev revet ned.